

Обрасци

1. ПРАВА ДЕТЕТА И УЧЕНИКА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1.1. ПРАВА УЧЕНИКА

1.1.1. Одлука директора по приговору на оцену из предмета у току школске године (одбацавање приговора)

Основна/Средња школа „_____“

Дел. бр: _____

Датум: _____

Место: _____

На основу чл. 167. став 1. Закона о општем управном поступку (Службени лист РС, бр. 18/2016), члана 82. став 2. и 5. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. ___/ 17), и члана ___ Статута Основне/Средње школе „_____“, одлучујући по приговору _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, на оцену из предмета _____ у току школске _____ године, директор школе доноси

РЕШЕЊЕ

I Одбацује се као неблагоприятан приговор број _____, од _____ године, поднет од стране _____, родитеља ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, _____, на оцену из предмета _____ у току школске године.

II Ово решење директора је коначно.

Образложење

Чланом 167. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да другостепени орган решењем одбацује жалбу која није благовремена, није дозвољена, коју је изјавило неовлашћено лице или која није урађена у року који је орган одредио.

Чланом 82. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да се приговор на оцену из предмета и владања подноси директору школе у року од три дана од саопштења оцене.

Чланом 82. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешиним, одлучује о приговору на оцену из предмета у току школске године у року од три дана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Дана _____ године директору је поднет од стране _____, родитеља ученика ____ разреда _____, приговор број _____, од _____ године, на оцену из предмета _____.

Подносилац приговора тражи да се предметна оцена поништи и да се ученик поново оцени, те тврди да је оцена изведена противно прописима.

Директор је прибавио Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____.

Разматрајући предметни приговор број _____, који је школи достављен дана _____ године, те Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____, директор је утврдио да је ученику оцена саопштена дана _____, а да је приговор поднет/достављен школи дана _____, а што је _____ дана после саопштења оцене.

Како је прописано да се се приговор на оцену из предмета и владања подноси директору школе у року од три дана од саопштења оцене, директор је утврдио да је неблаговремен Приговор број _____, који је школи достављен дана _____ године.

Имајући у виду напред наведено, директор школе одлучио је као у изреци решења под I.

Из Закона о општем управном поступку произлази да је решење директора, као другостепеног органа у овој ствари, коначно, како и стоји у диспозитиву решења под II.

Упутство о правном средству:

Против овог решења нису дозвољени жалба или приговор, те се против њега може покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Директор школе

Доставити:

- Ученику _____ и родитељу ученика _____
- Одељењском стрешини _____
- Предметном наставнику _____
- Психологу/ педагогу _____
- Архиви

1.1.2. Одлука директора по приговору на оцену из предмета у току школске године (одбијање приговора)

Основна/Средња школа „_____“

Дел. бр: _____

Датум: _____

Место: _____

На основу чл. 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку (Службени лист РС, бр. 18/2016), члана 82. став 2. и 5. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. ___/ 17), и члана ___ Статута Основне/Средње школе „_____“, одлучујући по приговору _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, на оцену из предмета _____ у току школске _____ године, директор школе доноси

РЕШЕЊЕ

I Одбија се као неоснован приговор број _____, од _____ године, поднет од стране _____, родитеља ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, _____, на оцену из предмета _____ у току школске године, и потврђује се оцена _____ (___).

II Ово решење директора је коначно.

Образложење

Одредба члана 82. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања прописује да ученик основног и средњег образовања, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе: приговор на оцену из предмета и владања у току школске године, приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта и приговор на испит. Ставом 2. истог члана прописано је да се приговор на оцену из предмета и владања подноси директору школе у року од три дана од саопштења оцене. Ставом 7. истог члана прописано је да директор, ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Дана _____ године директору школе благовремено је поднет од стране

_____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“; приговор број _____, од _____ године, на оцену из предмета _____.

Подносилац приговора тражи да се предметна оцена поништи и да се ученик поново оцени, те тврди да је оцена изведена противно прописима.

Директор је прибавио Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____.

Разматрајући наводе из приговора, те сарађујући са одељењским старешином _____ и стручним сарадником – педагогом _____, и узимајући у обзир наводе из Изјаве предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____ директор је утврдио да је оцена јавно саопштена ученику на часу на коме је и одговарао те добио оцену на коју је уложен приговор, да је том приликом оцена ученику и образложена, те да је оцена изведена у складу са важећим Правилником о оцењивању ученика у основном/средњем образовању и васпитању. Ценећи све чињенице и околности, а на основу свих расположивих доказа, директор је оценио да је предметни приговор неоснован.

Имајући у виду све напред наведено, директор школе одлучио је као у изреци решења под I.

Из Закона о општем управном поступку произлази да је решење директора, као другостепеног органа у овој ствари коначно, како и стоји у диспозитиву решења под II.

Упутство о правном средству:

Против овог решења нису дозвољени жалба или приговор, те се против њега може покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Директор школе

Доставити:

- Ученику _____ и родитељу ученика _____
- Одељењском стрешини _____
- Предметном наставнику _____
- Психологу/ педагогу _____
- Архиви

1.1.3. Одлука директора по приговору на оцену из предмета у току школске године (поништавање оцене)

Основна/Средња школа „_____“

Дел. бр: _____

Датум: _____

Место: _____

На основу чл. 167. став 2. Закона о општем управном поступку (Службени лист РС, бр. 18/2016), члана 82. став 1-7. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. ___/ 17), и члана ___ Статута Основне/Средње школе „_____“, одлучујући по приговору _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, на оцену из предмета _____ у току школске године, директор школе доноси

О Д Л У К У

I Усваја се приговор број _____, од _____ године, поднет од стране _____, родитеља ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, _____, са адресом у _____, улица _____, број _____, и поништава се оцена из наставног предмета _____, која је ученику саопштена након усмене провере знања на часу одржаном _____ године, а ученик се упућује на поновну проверу знања и оцењивање.

II Директор ће посебним решењем образовати комисију која ће проверити знање ученика и утврдити оцену.

III Ово решење директора је коначно.

Образложење

Чланом 167. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да ако жалбу не одбаци, другостепени орган може одбити жалбу, поништити решење у целини или делимично и сам одлучити о управној ствари, поништити решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак, или га изменити.

Одредба члана 82. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања прописује да ученик основног и средњег образовања, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе: приговор на оцену из предмета и владања у току школске године, приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта и приговор на испит. Ставом 2. истог члана прописано је да се приговор

на оцену из предмета и владања подноси директору школе у року од три дана од саопштења оцене. Ставом 7. истог члана прописано је да директор, ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Дана _____ године директору школе благовремено је поднет од стране _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“; приговор број _____, од _____ године, на оцену из предмета _____.

Подносилац приговора тражи да се предметна оцена поништи и да се ученик поново оцени, из разлога што оцена није јавно саопштена / није образложена / оцењивање није у складу са прописима, односно оцена је изведена супротно Правилнику о оцењивању ученика у основном/средњем образовању и васпитању.

Директор је прибавио Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____.

Разматрајући наводе из приговора, те сарађујући са одељењским старешином _____ и стручним сарадником – педагогом _____, и узимајући у обзир наводе из Изјаве предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____, директор је утврдио да оцена није јавно саопштена ученику на часу на коме је и одговарао те добио оцену на коју је уложен приговор, те следствено томе оцена ученику није ни образложена / да оцена јесте јавно саопштена ученику на часу на коме је и одговарао те добио оцену на коју је уложен приговор, али да оцена ученику није образложена / да оцена није изведена у складу са важећим Правилником о оцењивању ученика у основном/средњем образовању и васпитању. Ценећи све чињенице и околности, а на основу свих расположивих доказа, директор је оценио да је предметни приговор основан, па ће стога директор поништити предметну оцену и упутити ученика на поновну проверу знања и оцењивање, како и стоји у диспозитиву решења под I.

Директор ће, у складу са чланом 82. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања, издати посебно решење за образовање комисије пред којом ће ученик поново полагати испит, како и стоји у диспозитиву решења под II.

Из одредбе члана ____ Закона о општем управном поступку произлази да је решење директора, као другостепеног органа у овој ствари, коначно, како и стоји у диспозитиву решења под III.

Упутство о правном средству:

Против овог решења нису дозвољени жалба или приговор, али се против њега

може покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Директор школе

Доставити:

- Ученику _____ и родитељу ученика
- Одељењском стрешини _____
- Предметном наставнику _____
- Психологу/ педагогу _____
- Архиви

1.1.4. Решење директора по приговору на закључну оцену из предмета / приговору на испит (поништавање оцене)

Основна/Средња школа „_____“

Дел. бр: _____

Датум: _____

Место: _____

На основу чл. 167. став 2. Закона о општем управном поступку (Службени лист РС, бр. 18/2016), члана 82. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. __/17), и члана __ Статута Основне/Средње школе „_____“, одлучујући по приговору _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, на закључну оцену из предмета _____/ на испит из предмета _____, директор школе доноси

РЕШЕЊЕ

I Усваја се приговор број _____, од _____ године, поднет од стране _____, родитеља ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, _____, са адресом у _____, улица _____, број _____, и поништава се оцена из наставног предмета _____, која је ученику закључена на крају првог/другог полугодишта / која је ученику саопштена на испиту одржаном _____ године, а ученик се упућује на полагање испита / поновно полагање испита.

II Директор ће посебним решењем образовати комисију која ће проверити знање ученика и утврдити оцену.

III Ово решење директора је коначно.

Образложење

Чланом 167. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да ако жалбу не одбаци, другостепени орган може одбити жалбу, поништити решење у целини или делимично и сам одлучити о управној ствари, поништити решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак, или га изменити.

Одредба члана 82. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања прописује да ученик основног и средњег образовања, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе: приговор на оцену из предмета и владања у току школске

године, приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта и приговор на испит. Ставом 3. истог члана прописано је да се приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта подноси директору школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата. Ставом 4. истог члана прописано је да се приговор на испит подноси директору школе, у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту. Ставом 7. истог члана прописано је да директор, ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета. Ставом 12. истог члана прописано је да ако директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита. Ставом 13. истог члана прописано је да ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Дана _____ године директору школе благовремено је поднет од стране _____, родитеља _____, ученика _____ разреда Основне/Средње школе „_____“, приговор број _____, од _____ године, на закључну оцену из предмета _____ / на испит из предмета _____.

Подносилац приговора тражи да се предметна оцена поништи и да се ученик поново оцени, из разлога што оцена није јавно саопштена / није образложена / оцењивање није у складу са прописима, односно оцена је изведена супротно Правилнику о оцењивању ученика у основном/средњем образовању и васпитању.

Директор је прибавио Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____ / Записник комисије са испита дел. бр. _____ од дана _____.

Разматрајући наводе из приговора и увидом у документацију, односно Дневник рада одељења _____ и Изјаву предметног наставника _____, дел. бр. _____, од дана _____ / Записник о предметном испиту број _____, директор је утврдио да је приговор основан, с обзиром на то да оцена није изведена у складу са важећим Правилником о оцењивању ученика у основном/средњем образовању и васпитању. Стога ће директор поништити предметну закључну оцену/ оцену са испита, и упути ученика на полагање испита / поновно полагање испита, како и стоји у диспозитиву решења под I.

Директор ће, у складу са чланом 82. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања, издати посебно решење за образовање комисије пред којом ће ученик

поново полагати испит, како и стоји у диспозитиву решења под II.

Из одредбе члана ____ Закона о општем управном поступку произлази да је решење директора, као другостепеног органа у овој ствари коначно, како и стоји у диспозитиву решења под III.

Упутство о правном средству:

Против овог решења нису дозвољени жалба или приговор али се против њега може покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Директор школе

Доставити:

- Ученику _____ и родитељу ученика
- Одељењском стрешини _____
- Предметном наставнику _____
- Психологу/ педагогу _____
- Архиви

Закон о основама система образовања и васпитања

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Овим законом уређују се основе система предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и образовања одраслих, и то: принципи, циљеви, исходи, стандарди образовања и васпитања, знања, вештина и ставова (у даљем тексту: компетенције), начин и услови за обављање делатности предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, врсте програма образовања и васпитања, оснивање, организација, финансирање и надзор над радом установа образовања и васпитања (у даљем тексту: установа), као и друга питања од значаја за образовање и васпитање.

Овим законом уређују се и радни односи запослених у установи.

Средње војно образовање уређује се посебним законом у систему одбране и овим законом.

На питања поступања у управним стварима, која нису уређена овим законом, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Образовање и васпитање

Члан 2

Систем образовања и васпитања обухвата предшколско васпитање и образовање, основно и средње образовање и васпитање и образовање одраслих.

Специфичности обављања делатности предшколског васпитања и образовања, основног образовања и васпитања и средњег образовања и васпитања и образовања одраслих, уређују се посебним законом (у даљем тексту: посебни закон).

Право на образовање и васпитање

Члан 3

Свако лице има право на образовање и васпитање.

Држављани Републике Србије једнаки су у остваривању права на образовање и васпитање.

Лице са сметњама у развоју и инвалидитетом има право на образовање и васпитање које уважава његове образовне и васпитне потребе у систему образовања и

васпитања, уз појединачну односно групну додатну подршку у настави и учењу или у посебној васпитној групи или школи, у складу са овим и посебним законом.

Лице са изузетним способностима има право на образовање и васпитање које уважава његове посебне образовне и васпитне потребе, у образовно-васпитном систему, у посебним одељењима или посебној школи, у складу са овим и посебним законом.

Страни држављанин, лице без држављанства и лице тражилац држављанства има право на образовање и васпитање под истим условима и на начин прописан за држављане Републике Србије.

Право на бесплатно образовање

Члан 4

У установи чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе обезбеђује се бесплатно:

- 1) васпитање и образовање деце у години пред полазак у школу, у складу са овим и посебним законом;
- 2) основно образовање и васпитање ученика и одраслих, у складу са овим и посебним законом;
- 3) средње образовање редовних и ванредних ученика, под једнаким условима, у складу са овим и посебним законом.

Редован ученик јесте лице које је у првом разреду средњег образовања и образовања за рад млађе од 17 година, а ванредан ученик - лице старије од 17 година.

Изузетно од става 2. овог члана, и лице млађе од 17 година може да стиче средње образовање или образовање за рад у својству ванредног ученика, уз сагласност министра надлежног за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: министар), и то:

- 1) лице које се професионално бави спортом;
- 2) лице чија природа болести објективно не дозвољава редовно похађање наставе;
- 3) у другим оправданим случајевима када објективне околности не дозвољавају редовно похађање наставе.

Изузетно од става 2. овог члана, лице старије од 17 година које је претходне школске године завршило основну школу у трајању од осам година, може у наредној школској години уписати средњу школу у својству редовног ученика.

Узраст лица које стиче основно и средње образовање по програму за одрасле, уређује се посебним законом.

Лице које је стекло средње образовање, а жели да се преквалификује или доквалификује, стекне специјалистичко или мајсторско образовање, плаћа школарину.

Изузетно, лица која се из здравствених разлога преквалификују или доквалификују не плаћају школарину.

Висину школарине утврђује министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство), према врстама образовања и васпитања, с тим да се поједини ванредни ученици - лица старија од 17 година, услед тешке материјалне и социјалне ситуације, могу ослободити плаћања школарине, ради постизања пуне равноправности у стицању образовања и васпитања.

Родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да се определи за стицање основног образовања и васпитања, код куће, уз обезбеђивање трешкова образовања и васпитања.

Употреба језика

Члан 5

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику и ћириличком писму (у даљем тексту: српски језик).

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад остварује се на језику, односно говору (у даљем тексту: језик националне мањине) и писму националне мањине.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад може да се изводи и двојезично на језику и писму националне мањине и на српском језику, а у складу са посебним законом.

Образовно-васпитни рад може да се изводи и на страном језику, односно двојезично на страном језику и на српском језику или двојезично на страном језику и на језику и писму националне мањине, а у складу са овим и посебним законом.

Образовно-васпитни рад за лице које користи знаковни језик, односно посебно писмо или друга техничка решења, може да се изводи на знаковном језику и помоћу средстава тог језика.

Када се образовање стиче на језику националне мањине, страном језику или двојезично, учење српског језика је обавезно.

Квалитет образовања и васпитања

Члан 6

Елементи квалитета образовања и васпитања у Републици Србији, су:

- 1) принципи образовања и васпитања;
- 2) циљеви образовања и васпитања;
- 3) програми образовања и васпитања;
- 4) образовни стандарди;
- 5) компетенције ученика;
- 6) обухват и брига о осетљивим категоријама деце и ученика;
- 7) окружење за учење;

- 8) компетенције и професионални развој наставника, васпитача и стручних сарадника, директора и секретара;
- 9) сарадња са родитељима, односно другим законским заступницима и широм заједницом;
- 10) независно вредновање остварености циљева образовања и резултата учења;
- 11) самовредновање, праћење и независно вредновање рада наставника, васпитача и стручних сарадника и директора;
- 12) систем управљања;
- 13) стандарди простора и опреме установе;
- 14) одговарајући материјални и финансијски ресурси.

Општи принципи образовања и васпитања

Члан 7

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- 1) једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;
- 2) усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;
- 3) поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- 4) висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- 5) целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;
- 6) образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;
- 7) професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;

8) хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);

9) демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;

10) аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1) сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;

2) подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;

3) идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама;

4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;

5) смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања;

6) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;

7) остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;

8) сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.